

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋԵՎ ԱՌԵՎՏՐԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԿԱՊԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒՄԸ**

**ՀՀ ԳԱՎ Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ
ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՎ ԵՎՐԱՍԻՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋԵՎ ԱՌԵՎՏՐԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԿԱՊԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՈՒՄԸ**

Երևան

**ՀՀ ԳԱՎ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆ
2010**

ՀՏԴ 339
ԳՄԴ 65.9(2)8
Հ 247

Երաշխավորված է հրատարակության ՀՀ ԳԱԱ
Ս. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության
ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Հեղինակներ՝

**Թորոս Թորոսյան,
Գրիգոր Հայրապետյան,
Դիանա Գալոյան,
Կարապետ Առաքելյան,
Նարեկ Հովականյան**

Գիտական խմբագիր՝
տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Վլադիմիր Հարությունյան

Թեմայի ղեկավար և
մասնագիտական խմբագիր՝
տնտ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր

Թորոս Թորոսյան

Հ 247

Հայաստանի և Եվրամիության միջև առևտրատնտեսական
կապերի կատարելագործումը / Թ. Թորոսյան, Գ. Հայրապետյան,
Դ. Գալոյան, Կ. Առաքելյան, Ն. Հովականյան; Գիտ. խմբ.՝
Վ. Հարությունյան; Թեմ. ղեկ. և մասն. խմբ.՝ Թ. Թորոսյան.-
Երևան, ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատ., 2010, 178 էջ:

Աշխատանքում դիտարկվում են Եվրամիության ստեղծման և ձևավորման գործընթացները, ուսումնասիրվում են Եվրամիության երկրների հետ Հայաստանի Հանրապետության առևտրատնտեսական և արժույթաֆինանսական կապերը, և ցույց են տրվում դրանց բարելավման ու զարգացման հեռանկարները: Հետազոտության մեջ հաշվի է առնվում համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը:

Գիրքը նախատեսվում է գիտաշխատողների, գործարարների, դասախոսների, ասպիրանտների, մագիստրանտների և բակալավրիատի ուսանողների համար:

ՀՏԴ 339
ԳՄԴ 65.9(2)8

ISBN 978-5-8080-0861-8

© ՀՀ ԳԱԱ «Գիտություն» հրատարակչություն 2010թ.

**THE ACADEMY OF SCIENCES OF ARMENIA
ECONOMICS INSTITUTE**

**IMPROVEMENT OF TRADE-ECONOMIC
RELATIONS BETWEEN ARMENIA AND
THE EUROPEAN UNION**

**Yerevan
NAS RA "Gitutyun"
2010**

Բաժինների հեղինակներ`

Ներածություն	տ. գ. դ., պրոֆ.	Թորոս Թորոսյան
Գլուխ 1	տ. գ. դ., պրոֆ.	Թորոս Թորոսյան
Գլուխ 2	տ. գ. թ. տ. գ. թ. դոցենտ	Գրիգոր Հայրապետյան, Դիանա Գալոյան
Գլուխ 3	տ. գ. թ.	Գրիգոր Հայրապետյան
Գլուխ 4	տ. գ. թ., դոցենտ	Դիանա Գալոյան
Գլուխ 5	տ. գ. թ.	Կարապետ Առաքելյան,
Գլուխ 6	տ. գ. թ.	Նարեկ Հովականյան,
Վերջաբան	տ. գ. դ., պրոֆ.	Թորոս Թորոսյան

Dr. Vladimir Harutyunyan, Scientific editor

Dr. Toros Torosyan, Team supervisor and Specialist editor

Chapter Authors:

Introduction	Toros Torosyan, professor, Doctor of Economics,
Chapter 1	Toros Torosyan, professor, Doctor of Economics,
Chapter 2	Grigor Hayrapetyan, Candidate of Economic Sciences Diana Galoyan, Candidate of Economic Sciences, associated professor
Chapter 3	Grigor Hayrapetyan, Candidate of Economic Sciences
Chapter 4	Diana Galoyan, Candidate of Economic Sciences, associated professor
Chapter 5	Karapet Araqelyan, Candidate of Economic Sciences
Chapter 6	Narek Hovakanyan, Candidate of Economic Sciences
Conclusion	Toros Torosyan, Doctor of Economics, professor

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն	7
Գլուխ 1. Եվրամիության երկրների և Հայաստանի միջև տնտեսական կապերի նպատակաուղղվածությունները	15
Գլուխ 2. Հայաստանի և Եվրամիության երկրների առևտրատնտեսական կապերի օրինաչափությունները և միջազգային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամը	37
Գլուխ 3. Հայաստանի առևտրական կապերը Եվրամիության հին անդամ (15) երկրների հետ	61
Գլուխ 4. Հայաստանի առևտուրը Եվրամիության նոր անդամ (12) Կենտրոնական և Արևելյան Եվրոպայի երկրների հետ	79
Գլուխ 5. Եվրամիության արժութային համակարգի ձևավորումն ու զարգացումը և Հայաստանի դրամը	90
Գլուխ 6. Օտարերկրյա ուղղակի ներդրումները Եվրամիության երկրներում և Հայաստանում	120
Վերջաբան	136
Հավելվածներ	160

Contents

Introduction	12
Chapter 1. The importance of economic relations between Armenia and the European Union	15
Chapter 2. The appropriateness of the Armenia and European Union trade-economic relations under current world financial and economic crises	37
Chapter 3. Trade relations between Armenia and original members of European Union (15)	61
Chapter 4. Trade between Armenia and new members of European Union (12) from Central and Eastern Europe	79
Chapter 5. The establishment and development of European Union currency system and the Armenian dram	90
Chapter 6. Foreign direct investments in European Union countries and in Armenia	120
Conclusion	150
Appendix	160